

สรุปการประชุมคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.)

ครั้งที่ 2/2561 วันพุธที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561

คณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 2/2561 เมื่อวันพุธที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561 มีมติในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. เรื่องที่ประธานให้ฝ่ายเลขานุการแจ้งเพื่อทราบ : ที่ประชุมรับทราบเรื่องที่เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาแจ้งที่ประชุมเพื่อรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินการตามมติที่ประชุม ในการประชุมครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2561 เรื่อง แนวทางการกำกับมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาว่า ตามที่ที่ประชุมได้มีมติสำหรับกรณีหลักสูตรที่ผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน องค์ประกอบที่ 1 (การกำกับมาตรฐาน) มีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการติดต่อกัน 2 ปี (ปีการศึกษา 2558 และ 2559) จำนวน 182 หลักสูตร นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้มีการประกาศรายชื่อหลักสูตร จำนวน 182 หลักสูตร ดังกล่าวต่อสาธารณะทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และแจ้งผลเป็นเอกสารให้สถาบันอุดมศึกษาที่จัดหลักสูตรรับทราบ แล้ว

ขณะนี้ สถานการณ์ของสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าว ทั้งหมดประมาณ 40 สถาบัน ได้มีการปิดหลักสูตรแล้ว ประมาณ 59 หลักสูตร มีกรงดรับนักศึกษาแล้วประมาณ 68 หลักสูตร ส่วนที่เหลือเป็นหลักสูตรที่ยังคงค้างการดำเนินการและต้องแก้ไขปรับปรุง ซึ่งคาดว่าจะลดจำนวนลงเรื่อยๆ และจะได้มีการเชิญสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวมาหารือแนวทางการแก้ไขปัญหาพร้อมกันต่อไป

2. เรื่อง โครงการขออนุญาตเปลี่ยนชื่อและเปลี่ยนประเภทวิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา เป็น มหาวิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา เดอ จีซีเอส : ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามความเห็นของคณะอนุกรรมการดำเนินการตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้คำแนะนำรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการไม่อนุญาตให้วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซาเปลี่ยนประเภทเป็น มหาวิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา ตามความในกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาต และการอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อหรือเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2552 ข้อ 12 วรรคสาม ต่อไป

3. เรื่อง การขอรับการสนับสนุนงบประมาณจัดซื้อที่ดินเพื่อขยายการผลิตบัณฑิตด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี : ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้คำแนะนำรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการไม่สนับสนุนงบประมาณจัดซื้อที่ดินเพื่อขยายการผลิตบัณฑิตด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

4. เรื่อง รายงานการจัดตั้งส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา : ที่ประชุมมีมติรับทราบรายงานการจัดตั้งส่วนงานภายในของมหาวิทยาลัย 6 แห่ง ดังนี้

1. การจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย เป็นส่วนงานภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. การจัดตั้งวิทยาลัยการท่องเที่ยวนานาชาติ เป็นส่วนงานภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
3. การจัดตั้งคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการจัดตั้งสถาบันอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรม เป็นส่วนงานภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
4. การจัดตั้งคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เป็นส่วนงานภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

5. การจัดตั้งสถาบันภาษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นส่วนงานภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

6. การจัดตั้งคณะสาธารณสุขศาสตร์ เป็นส่วนงานภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

สำหรับกรณีการจัดตั้งโรงเรียนสาธิตเป็นส่วนงานภายใน ซึ่งโดยหลักการของโรงเรียนสาธิตเกิดจากแนวคิดการเป็นห้องปฏิบัติการให้กับคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จึงมีสถานภาพเทียบเท่าภาควิชาในคณะ แต่เนื่องจากที่ผ่านมาคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้เคยมีการรับทราบการจัดตั้งโรงเรียนสาธิตที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และการจัดตั้งเป็นส่วนงานภายในไปแล้ว ที่ประชุมจึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแจ้งสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องปรับปรุงการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักการที่ถูกต้อง โดยกำหนดระยะเวลาให้ปรับปรุงตามความเหมาะสมต่อไป

5. เรื่อง วิทยาลัยศรีโสภณขอขยายเวลาการส่งมอบเอกสารเกี่ยวกับผลการศึกษานักศึกษาทั้งหมด : ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้วิทยาลัยศรีโสภณขยายระยะเวลาในการส่งมอบเอกสารเกี่ยวกับผลการศึกษานักศึกษาทั้งหมดมายังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จากเดิมขอขยายระยะเวลาอีก 60 วัน ซึ่งครบกำหนดภายในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 เป็นขอขยายระยะเวลาต่อไปอีก 90 วัน นับต่อจากวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 ซึ่งจะครบกำหนดภายในวันที่ 10 พฤษภาคม 2561 ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา 92 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษา เอกชน พ.ศ. 2546

6. เรื่อง การขอขยายเวลาการใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) ของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ สถาบันสมทบของมหาวิทยาลัยมหิดล : ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ สถาบันสมทบของมหาวิทยาลัยมหิดล ใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) ต่อไปอีก 1 ปี ในปีการศึกษา 2560 ตามความเห็นของคณะอนุกรรมการด้านมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยอนุโลมความตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ข้อ 12 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ข้อ 17 ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

7. เรื่อง การขอขยายเวลาการใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) ของวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ สถาบันสมทบของมหาวิทยาลัยมหิดล : ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ สถาบันสมทบของมหาวิทยาลัยมหิดล ใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) ต่อไปอีก 1 ปี ในปีการศึกษา 2560 ตามความเห็นของคณะอนุกรรมการด้านมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยอนุโลมความตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ข้อ 12 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ข้อ 17 ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

8. เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการภารกิจด้านการส่งเสริมและพัฒนารายวิชา : ที่ประชุมมีมติเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการภารกิจด้านการส่งเสริมและพัฒนารายวิชา ระดับอุดมศึกษา มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

1. ศึกษาและเสนอแนะแนวทางการบูรณาการภารกิจด้านการส่งเสริมและพัฒนา การวิจัย รวมถึงบูรณาการด้านงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามแผนยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

2. ให้คำแนะนำ ปรีกษาเกี่ยวกับการบูรณาการภารกิจด้านการส่งเสริมและพัฒนารายวิชาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถกำหนดนโยบายด้านการวิจัยและบริหารงานวิจัยตามแผนกลยุทธ์การพัฒนาคณาจารย์และนวัตกรรม ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) และสอดคล้องต่อเป้าหมายด้านการวิจัยของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

3. ให้คำแนะนำ ข้อเสนอเกี่ยวกับระบบ และประสานงานระหว่างผู้บริหารระดับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา คณะกรรมการการอุดมศึกษา และเครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ ในการขับเคลื่อนการกำหนดนโยบายด้านการวิจัยและบริหารงานวิจัยที่สอดคล้องต่อเป้าหมายด้านการวิจัยของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการจัดตั้งวิทยาลัยมหานครขอนแก่น : ที่ประชุมมีมติเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการจัดตั้งวิทยาลัยมหานครขอนแก่น เป็นคณะกรรมการเฉพาะกิจ มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาความพร้อม ความเหมาะสมในการจัดตั้งวิทยาลัยมหานครขอนแก่น และรายงานผลการพิจารณาเสนอคณะกรรมการดำเนินการตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

โดยมีข้อสังเกตประกอบการพิจารณาการจัดตั้งวิทยาลัยมหานครขอนแก่น ดังนี้

1. การคำนึงถึงข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันที่มีแนวโน้มการลดลงของจำนวนประชากรในประเทศ และโดยเฉพาะแนวโน้มของผู้เข้าสู่ระบบอุดมศึกษาที่มีจำนวนลดน้อยลง

2. การกำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ ควรพิจารณาให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามนโยบายของรัฐ

10. เรื่อง ข้อเสนอแนวทางการปรับระบบและประสิทธิภาพและการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : ที่ประชุมมีมติรับทราบความเห็นของคณะกรรมการด้านนโยบายและแผน ที่มีต่อข้อเสนอแนวทางการปรับระบบและประสิทธิภาพและการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ทั้งนี้ ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบัน ทั้งสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับเรื่อง Governance โดยมีส่วนสำคัญเกิดจากความไม่มีวุฒิภาวะและไม่มีธรรมาภิบาลของสภาสถาบันอุดมศึกษาในฐานะเป็นองค์กรสูงสุดของสถาบัน ทำให้ต้องมีการประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เรื่อง การจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาดรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาที่สามารถสะท้อนให้เห็นบทบาทและอำนาจของสภาสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนวทางการปรับระบบและประสิทธิภาพและการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยในกำกับ

ของรัฐได้อย่างชัดเจนว่า สภาสถาบันอุดมศึกษาในฐานะเป็นองค์กรสูงสุดควรมีวิวัฒนาการ มีคุณธรรม มีจริยธรรม อย่างไร และต้องบริหารจัดการอย่างไร

2. แนวทางสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเรื่อง Governance เพื่อช่วยปรับระบบและประสิทธิภาพและการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดและในกำกับของรัฐ อาจทำได้ดังนี้

2.1 การมีหน่วยงานกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาลในลักษณะเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

2.2 การจัดให้มีหลักสูตรเพื่อพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและระบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษา ในลักษณะหลักสูตรภาคบังคับที่จัดให้สำหรับผู้จะเข้ามาทำหน้าที่บริหารสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐที่นอกจากต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญของความมีอิสระและเสรีภาพทางวิชาการที่ไม่ใช่อิสระและเสรีภาพในการกระทำความผิดแล้ว ยังมีหลักการของควมมีศักยภาพในการหารายได้โดยไม่ต้องพึ่งพิงงบประมาณจากรัฐเพียงอย่างเดียว โดยที่หลักการของควมมีศักยภาพดังกล่าวต้องคำนึงถึงการคงไว้ซึ่งคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาการ และการมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ไม่ใช่การมุ่งแสวงหารายได้เพียงเพื่อเลี้ยงตัวเองเท่านั้น

2.3 การใช้กลไกกำกับดูแลจากภายนอกที่จะช่วยแก้ปัญหาและช่วยปรับระบบการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่

1) การกำหนดหลักเกณฑ์กลางในลักษณะบทกำหนดโทษตามกฎหมายอย่างชัดเจน เพื่อสนับสนุนให้มีระบบความรับผิดชอบต่อสังคมของสถาบันอุดมศึกษา อธิการบดี หรือของผู้บริหารในระดับต่างๆ ให้ต้องรับผิดชอบในทุกการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังคม หรือการกระทำความผิดตามกฎหมาย เช่น การพิจารณาความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ซึ่งเป็นกรณีปัญหาการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐ

2) การปรับระบบการทำงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในฐานะเป็นหน่วยงานสนับสนุนส่วนกลาง ให้มีการทำงานเชิงรุกมากขึ้น สามารถสนับสนุนข้อมูลที่ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะข้อมูลที่เป็นประเด็นประกอบการพิจารณาด้านกฎหมาย หรือการตีความด้านกฎหมายในเชิงที่เป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแล

3) การใช้กลไกกำกับดูแลด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ 4.0

3. ข้อสังเกตอื่นๆ เพื่อประกอบแนวทางการดำเนินงานต่อไป

3.1 ควรมีการนำเสนอประเด็นและตัวอย่างที่มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐประสบความสำเร็จ และมีความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามหลักการของการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเป็นสำคัญ ตลอดจนนำเสนอบทเรียนที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ปัจจุบันว่า จะสามารถสนับสนุนแนวคิดและทิศทางที่ควรจะเป็นของการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐได้อย่างไร

3.2 การปรับรูปแบบการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ควรสนับสนุนให้เกิดการสร้างประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรในภาพรวม ซึ่งหมายความรวมทั้งงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้

ทั้งนี้ ให้แจ้งความเห็นและข้อเสนอแนะต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาต่อไป

